

PROCEDURE KLOKKENLUIDERS

1. Definities

Een *klokkenluider* is iemand die symbolisch de klok luidt om een misstand (zie verder) aan de kaak te stellen. Er worden voor het begrip verschillende definities gehanteerd:

- ofwel een werknemer die misstanden in zijn bedrijf of organisatie naar buiten brengt, al dan niet anoniem;
- ofwel iemand die van binnen de handelende organisatie illegaal handelen, misstanden, of onrecht binnen bestaande machtssystemen openlijk aan de kaak stelt;
- ofwel iemand die door zijn/haar werk kennis heeft van een redelijk vermoeden van een misstand die raakt aan het maatschappelijk belang.

2. Doel

Ethiek en integriteit staan centraal in de werking van het Sint-Trudo Ziekenhuis. Dit betekent dat elke persoon die betrokken is bij het Sint-Trudo Ziekenhuis (management, personeel, artsen en hun personeel, consultants...) zich op een loyale manier en te goeder trouw inzet. Dit houdt ook de morele verplichting in om elk redelijk vermoeden van wangedrag, illegale handelingen of nalatigheid in verband met het Sint-Trudo Ziekenhuis te melden.

De implementatie van een procedure inzake klokkenluiders is een belangrijk element voor het Sint-Trudo Ziekenhuis om corrupt, illegaal of ongewenst gedrag vast te stellen. Personeel en derde partijen worden aangemoedigd om elk vermoeden te rapporteren en het Sint-Trudo Ziekenhuis wenst hiervoor een veilige en betrouwbare werkwijze aan te bieden.

Het Sint-Trudo Ziekenhuis streeft naar een transparante bedrijfscultuur waarin het aangemoedigd wordt om potentiële fraude, omkoping of enig ander onethisch gedrag in een vroeg stadium te rapporteren en dit zonder enige vrees voor represailles. De procedure inzake klokkenluiders garandeert aan de klokkenluiders dat ze eerlijk worden behandeld en dat hun aantijgingen degelijk en objectief zullen onderzocht worden.

De essentiële principes van de procedure klokkenluiders zijn:

1. Elke persoon die een redelijk vermoeden heeft dat fraude of enig ander wangedrag heeft plaatsgevonden (of zal plaatsvinden), moet de kans hebben om dit te rapporteren.
2. Elke rapportering inzake mogelijke fraude of ernstig wangedrag moet objectief en vertrouwelijk onderzocht worden door het bevoegde departement.
3. Het onderzoek door het bevoegde departement wordt gevoerd binnen een redelijke termijn.
4. Voor elke rapportering te goeder trouw, dient geen enkele oneerlijke behandeling of represaille gevreesd te worden.
5. De rechten van de persoon die gemeld wordt, zullen evenzeer gerespecteerd worden.

3. Voorwaarden

3.1. Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Iedereen heeft het recht om (al dan niet anoniem) een "misstand" te melden zonder gevaar om hier nadeel van te ondervinden.

De *Klokkenluider-Onderzoeker* zorgt ervoor dat de meldingen correct behandeld en gearchiveerd worden en geeft de informatie door aan de verantwoordelijken.

3.2. Toepassing

Dit beleid wordt ingevoerd overeenkomstig de Wet van 28 november 2022 betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector en de richtlijn, uitgevaardigd in uitvoering van de richtlijn 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 inzake de bescherming van personen die inbreuken op het Unierecht melden met betrekking tot de juridische entiteiten in de private sector.

Dit beleid zal bijgevolg steeds overeenkomstig de bepalingen hiervan dienen gelezen en geïnterpreteerd worden.

3.3. Materieel toepassingsgebied

De regels en verplichtingen van dit beleid zijn van toepassing op elke vorm van fraude en ernstig wangedrag conform afdeling 2 van de wet van 28 november 2022. Dit kan van operationele, financiële of andere aard zijn.

Voorbeelden van dergelijke inbreuken kunnen betrekking hebben op, maar zijn niet beperkt tot volgende gebieden:

- een strafbaar feit
- het niet naleven van, of het overtreden van wetten, regels of interne beleidslijnen
- een risico voor de volksgezondheid
- wanbeheer
- discriminatie, intimidatie of andere vormen van onethisch gedrag
- financiële onregelmatigheden
- fraude
- bescherming van het milieu
- verbergen van een van de bovenstaande zaken

Deze procedure is niet van toepassing op de door de wet uitgesloten onderwerpen zoals informatie gedekt door het medisch beroepsgeheim.

3.4. Personeel toepassingsgebied

Dit beleid is conform afdeling 3 van de wet van 28 november 2022 van toepassing op al de melders - werknemers, artsen en hun personeel, vrijwilligers, bezoldigde of onbezoldigde stagiairs of andere personen of entiteiten die voor het Sint-Trudo Ziekenhuis werken of elke derde partij waarbij de melder informatie heeft verkregen over inbreuken in een werkgerelateerde context zoals o.m. eenieder die werkt onder toezicht en leiding van aannemers, onderaannemers en leveranciers.

Dit beleid is ook van toepassing op melders, indien zij informatie over inbreuken die is verkregen in een inmiddels beëindigde werkrelatie melden of openbaar maken evenals melders die hun werkrelatie nog moet aanvangen, ingeval informatie over inbreuken verkregen tijdens de wervingsprocedure of andere precontractuele handeling.

4. **Basisprincipes en proces interne melding**

4.1. Contactpersoon

Een klokkenluider (degene die de melding doet, de melder) kan alle handelingen of praktijken melden waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat ze illegaal of ongepast zijn aan:

1. de manager in directe lijn;
2. als het niet mogelijk is om dit te melden aan de lijnmanager: aan de medewerkers van de HR-afdeling of de directeur van het departement waaronder de melder ressorteert;
3. als het niet mogelijk is om dit te melden aan een van de bovengenoemde personen: via het Klokkenluiderskanaal van het ziekenhuis, per e-mail op het volgende adres, of per brief aan dhr. Koen Hermans, voorzitter van de auditcommissie, Diestersteenweg 100, 3800 Sint-Truiden, klokkenluider@stzh.be

De melding, die zowel mondeling als schriftelijk mag zijn, moet zoveel mogelijk informatie bevatten en zo specifiek mogelijk zijn om een goed onderzoek mogelijk te maken. Nuttige informatie is onder meer:

- Datum, tijd en locatie;
- Naam van de betrokken personen, hun rol, hun afdeling;
- Uw relatie met de betrokken persoon of personen;
- De algemene aard van de gemelde zaak;
- Hoe u zich bewust werd van de kwestie;
- Mogelijke getuigen; etc.

Personen die een melding indienen, worden aangemoedigd (maar zijn niet verplicht) om hun contactgegevens te verstrekken, zodat om bijkomende informatie kan worden gevraagd tijdens het onderzoek.

Een melding kan dus ook wel anoniem gebeuren.

Een derde partij kan rechtstreeks contact opnemen met het Klokkenuiderskanaal per e-mail naar het volgende adres klokkenuider@stzh.be of per brief aan dhr. Koen Hermans, voorzitter van de auditcommissie, Diestersteenweg 100, 3800 Sint-Truiden.

4.2. Onderzoek

De persoon aan wie binnen de organisatie de melding wordt gedaan (hierna de *Klokkenuider-Onderzoeker*) is verantwoordelijk voor:

1. Het uitvoeren van de nodige onderzoeken om na te gaan of de gemelde verdenkingen gerechtvaardigd zijn.
2. Het intern rapporteren, waarbij dezelfde escalatieprocedure vermeld onder 4.1 wordt gevolgd en waarbij de melding in ieder geval wordt gemeld aan de voorzitter van de auditcommissie.
3. Het informeren van de melder (werknemer of derde) van de voortgang en resultaten van het onderzoek (ten laatste 3 maanden na melding) waarbij de ontvangst van de melding binnen de 7 dagen wordt bevestigd.
4. Het rapporteren en opvolgen van de melding binnen de auditcommissie van het ziekenhuis.
5. Het verzekeren dat de identiteit van de melder vertrouwelijk blijft, tenzij de melder er uitdrukkelijk mee instemt dat zijn/haar identiteit bekend wordt gemaakt of hij/zij wettelijk verplicht is de identiteit bekend te maken (bijv. gerechtelijk onderzoek).
6. Indien nodig, het verslag uitbrengen aan de officiële instanties of een (strafrechtelijke) klacht indienen.
7. Het vrijwaren van de rechten van de persoon of personen die gemeld wordt/worden.

4.3. Verplichtingen van de Klokkenuider-Onderzoeker

De Klokkenuider-Onderzoeker is verplicht om de grootste mate van discretie en vertrouwelijkheid te handhaven. In geval van twijfel of belangenverstremgeling zal de Klokkenuider-Onderzoeker de zaak naar een hoger niveau escaleren, zoals vermeld in artikel 4.1.

5. Externe procedure

Werknemers of derden kunnen ook melden bij een externe instantie als zij er redelijkerwijs van uit mogen gaan dat melding aan een externe instantie noodzakelijk is in het algemeen belang. Een externe instantie is elke organisatie of officiële instantie die door de melder het meest geschikt wordt geacht om de melding te ontvangen gelet op de omstandigheden (land, aard van het vermoede incident of wangedrag, noodzakelijk geachte corrigerende maatregelen, etc.) en die geacht wordt in staat te zijn om direct of indirect een einde te maken aan de vermoedelijke overtreding.

Dit is mogelijk in het geval van:

- dreigend gevaar met een groot en dringend openbaar belang waardoor een onmiddellijke externe melding noodzakelijk wordt
- wettelijke verplichting om rechtstreeks aan een externe instantie te rapporteren
- onvoldoende respons of reactie op een eerdere interne procedure
- een duidelijk aantoonbare dreiging dat men bewijsmateriaal zou vernietigen of laten verdwijnen

Bij het overwegen van de externe procedure dient de melder de ernst van het vermoeden af te wegen tegen de reputatieschade voor het Sint-Trudo Ziekenhuis.

Het Sint-Trudo Ziekenhuis zet zich in voor een eerlijk, transparant en objectief intern klachtenmechanisme en moedigt daarom medewerkers of derden sterk aan om eerst gebruik te maken van de interne procedure.

6. Behandeling van meldingen

Het Sint-Trudo Ziekenhuis zorgt ervoor dat eventuele vermoedens volledig, objectief, binnen een redelijke termijn en met de hoogste mate van vertrouwelijkheid worden onderzocht. Het resultaat van de onderzoeken zal door de Klokkenuider-Onderzoeker worden gerapporteerd aan het bestuursorgaan en de auditcommissie van het ziekenhuis. Het bestuursorgaan zal het resultaat evalueren en passende maatregelen treffen als reactie op de zaak.

7. Beschermen van de klokkenluider

Zoals hoger gesteld mag de identiteit van de klokkenluider in geen geval zonder diens vrije en uitdrukkelijke toestemming worden bekend gemaakt aan anderen dan de gemachtigde personeelsleden die bevoegd zijn voor de ontvangst of opvolging van de meldingen. Dit geldt ook voor alle andere informatie waaruit de identiteit van de klokkenluider direct of indirect kan worden afgeleid.

Uitzondering op deze geheimhoudingsplicht dient gemaakt te worden indien het gaat om een noodzakelijke en evenredige verplichting krachtens bijzondere wetgeving in het kader van onderzoek door nationale autoriteiten of gerechtelijke procedures.

Overeenkomstig de Wet van 28 november 2022 garandeert het Sint-Trudo Ziekenhuis dat elke klokkenluider die te goeder trouw een vermoeden van fraude of wangedrag meldt, geen oneerlijke behandeling, represailles of andere negatieve gevolgen van de melding zal ondervinden. Mocht dit wel het geval zijn, kan de klokkenluider de zaak escaleren naar het directiecomité, de auditcommissie of zelfs naar het bestuursorgaan.

Elke schriftelijke of mondelinge instructie die een medewerker verbiedt zijn/haar verdenking te melden, wordt beschouwd als een belemmering van dit beleid en kan leiden tot disciplinaire maatregelen.

Elke vergelding als gevolg van een melding wordt beschouwd als een ernstige inbreuk op dit beleid en zal resulteren in disciplinaire maatregelen om de medewerker die de melding maakt, te beschermen.

Een klokkenluider die te kwader trouw een melding maakt, zal niet de bescherming krijgen die in dit beleid wordt bepaald. Een dergelijke ongeoorloofde melding kan eveneens aanleiding geven tot sancties conform het sanctiebeleid in het arbeidsreglement.

8. Beschermen van de persoon die gemeld wordt

Het Sint-Trudo Ziekenhuis garandeert ook dat de rechten van de perso(o)n(en) die gemeld wordt/worden, beschermd worden.

De persoon die gemeld wordt, heeft het recht om op de hoogte te worden gebracht van het onderzoek (zonder de identiteit te onthullen van de werknemer die de melding gemaakt heeft), tenzij dit het onderzoek in gevaar zou brengen.

9. Informatie voor werknemers en derden

Het Sint-Trudo Ziekenhuis zal haar medewerkers regelmatig informeren over de klokkenluidersprocedure om ervoor te zorgen dat deze binnen het bedrijf bekend is. Deze informatie zal op verschillende manieren worden verstrekt (onderdeel van de documentenbundel bij indiensttreding, posters binnen het bedrijf, publicatie op het intranet en de website etc.). Het doel is om een kanaal te bieden dat bekend, efficiënt en rechtstreeks toegankelijk is.

Een uittreksel zal op de website worden gepubliceerd om derden te informeren over de klokkenluidersprocedure van Het Sint-Trudo Ziekenhuis en om hen rechtstreeks toegang te geven tot onze klachtenmechanismes.

10. Kwaliteitsbewaking

De Klokkenluider-Onderzoeker zal anoniem rapporteren aan de auditcommissie over de ontvangen meldingen en de status en uitkomst van het onderzoek.

Alle ontvangen meldingen zullen worden bijgehouden in een door de auditcommissie bijgehouden register. Meldingen worden niet langer opgeslagen dan noodzakelijk en evenredig is om te voldoen aan de wettelijke vereisten.

11. Referenties en verwijzingen

Wetgeving

- EU-richtlijn 2019/1397
- Wet 28 november 2022 betreffende de bescherming van melders van inbreuken op het Unie- of nationale recht vastgesteld binnen een juridische entiteit in de private sector